

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

_____. _____. 20__ № _____

На № _____ від _____. _____. 20__

**Начальнику Чернігівської обласної
військової адміністрації**

В'ячеславу ЧАУСУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)*

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

приведення законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№1422.2/23/43.4 від 15.02.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 15.02.2023 15:37
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

До мене як Уповноваженого на телефон гарячої лінії надійшли звернення та

, які утримуються у Комунальному підприємстві «Червоненський психоневрологічний інтернат» Чернігівської обласної ради (далі – інтернат) щодо незадовільних умов тримання.

Під час проведення перевірки за викладеними у зверненнях заявників доводами Чернігівською обласною державною адміністрацією листами № 11-07/12369 від 09.01.2023 та № 11-07/250 від 30.01.2023 поінформовано, що в інтернаті організоване чотирьохразове повноцінне і якісне харчування. Приготування страв проводиться згідно норм харчування, технологічних карт та меню-вимоги. Норми харчування виконуються.

Пенсію отримує за бажанням без обмежень, за 2022 знято пенсію чотири рази, про що свідчать копії виписок з банківської установи. отримує пенсію щомісячно.

З метою реалізації зазначених вище норм законодавства України, на виконання мого доручення, 24.01.2023 головним спеціалістом Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою проведення особистого прийому підопічних і та відповідно до наказу начальника Головного управління Національної соціальної сервісної служби у Чернігівській області від 20.01.2023 № 6 «Про проведення позапланового моніторингу» у відповідності до листа-доручення Національної соціальної сервісної служби України № 0000-030203-0/77 від 02.01.2023 робочою групою Головного управління проведено позаплановий моніторинг інтернату з питання дотримання вимог законодавства під час надання заявникам соціальних послуг.

За результатами проведеного моніторингу виявлено порушення права підопічних на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування (стаття 48 Конституції України), зокрема з слів заявників та за результатами аналізу щоденного меню, раціон харчування одноманітний, у переважній більшості з продуктів харчування переважає рисова крупа та риба, відсутні кисломолочні продукти, у малій кількості видаються м'ясні страви.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

При спілкуванні з підопічними останні повідомили, що у закладі є кімната - ізолятор з ґратами та металевими дверима, у якій зачиняють

підопічних, з метою покарання у разі неналежної поведінки. Ця кімната має туалетне приміщення та віконце через яке доставляється їжа. При огляді території Інтернату зафіксовано перебування підопічних в умовах, що принижують людську гідність, виявлено карантинне приміщення, до якого поміщені двоє новоприбулих підопічних на 14-денний карантин. На вікнах наявні металеві ґрати, які було демонтовано під час візиту.

В порушення статті 46 Конституції України підопічні не розпоряджаються вільно власними коштами. Згідно з вимогами Типового положення про психоневрологічний інтернат, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 957, Інтернат сприяє підопічним в отриманні пенсії (щомісячного довічного грошового утримання), державної соціальної допомоги, що виплачується відповідно до законодавства.

Кошти підопічним доставляються працівниками національного оператора поштового зв'язку. При спілкуванні з підопічними, а також з організатором культурно-дозвілєвої діяльності (за наказом керівника Інтернату визначена відповідальною за використання коштів підопічних) з'ясовано, що підопічні ставлять свій підпис у відомості про отримання коштів, проте гроші їм на руки не видаються, а витрачаються під контролем працівників Інтернату. При цьому кошти підопічних передаються працівнику Інтернату без відповідного договору або оформленої довіреності, що не відповідає частині першій статті 936 Цивільного кодексу України. Керівництво закладу аргументувало це тим, що завдяки таким заходам підопічні не купують заборонені продукти, зокрема алкоголь.

На підставі аналізу отриманої інформації, виявлені недоліки в роботі закладу свідчать про те, що в інтернаті не здійснюється належний захист підопічних, що працівниками даного закладу грубо порушуються права підопічних на належне утримання.

Окреслена вище ситуація безпосередньо впливає на стан додержання прав і свобод людини і громадянина, закріплених зокрема в статтях 3, 28, 46, 48 Конституції України та статті 28 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю.

Надана Чернігівською обласною державною адміністрацією інформація свідчить про формальний підхід до проведення перевірки за моїми листами щодо порушення прав підопічних і

На підставі викладеного та з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина та недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України від 23.12.1997 № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

прошу:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених порушень, зокрема щодо приведення у відповідність до вимог законодавства умов утримання підопічних у Комунальному підприємстві «Червоненський психоневрологічний інтернат» Чернігівської обласної ради.
2. Провести за вказаними вище фактами порушень прав підопічних службове розслідування та вжити відповідних заходів дисциплінарного впливу.
3. Провести службове розслідування за фактами надання посадовими особами Чернігівської обласної державної адміністрації неправдивої інформації та вжити відповідних заходів дисциплінарного впливу.
4. Повідомити мене про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк.

Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

